

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyně: **SCONTO, s. r. o.**, se sídlem Mánesova 1277/5, Hradec Králové, proti žalovanému: **Celní úřad pro Královéhradecký kraj**, se sídlem Bohuslava Martinů 1672/8a, Hradec Králové, ve věci žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 31 Af 8/2018, o námitce podjatosti vznesené žalobkyní vůči předsedkyni senátu č. 31 Krajského soudu v Hradci Králové JUDr. Magdaleně Ježkové,

t a k t o :

Předsedkyně senátu č. 31 Krajského soudu v Hradci Králové JUDr. Magdalena Ježková **není vyloučena** z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 31 Af 8/2018.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou z 6. 2. 2018 bylo zahájeno řízení, které je u Krajského soudu v Hradci Králové vedeno pod sp. zn. 31 Af 8/2018. Při nařízeném soudním jednání, které se konalo dne 18. 4. 2024, uplatnila žalobkyně námitku podjatosti předsedkyně senátu č. 31 krajského soudu JUDr. Magdaleny Ježkové. Žalobkyně konkrétně v čase 1:37 tohoto jednání konstatovala, že JUDr. Magdalena Ježková ji přerušuje v jejích vyjádřeních, rozhoduje a vede řízení ve prospěch žalovaného, neprovedla navrhané důkazy a neseznámila se se spisem. Do rozsudků Krajského soudu v Hradci Králové jsou nekriticky přebírány závěry žalovaného. Jiné soudy v podobných věcech rozhodují jinak než Krajský soud v Hradci Králové.

[2] Tuto námitku Krajský soud v Hradci Králové předložil Nejvyššímu správnímu soudu k vyřízení podle § 8 odst. 5 s. ř. s. JUDr. Magdalena Ježková ve svém vyjádření uvedla, že se necítí být vůči žalobkyni podjatá, neboť vůči ní nemá žádný vztah. Žalovaný se k této námitce nevyjádřil.

[3] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že důvod podjatosti dán není.

[4] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[5] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 odst. 1 s. ř. s. je součástí naplňování ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Ačkoliv je tedy rozhodnutí o vyloučení soudce součástí práva na zákonného soudce, jde o doplnění jinak vůdčí obecné zásady, že příslušnost soudce je dána předem, aniž by mohla být jakkoliv ovlivněna. Proto postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako výjimečný. Zákon jej však v případech popsanych v § 8 odst. 1 s. ř. s. nejen připouští, ale přímo vyžaduje (usnesení rozšířeného senátu NSS z 3. 2. 2021, čj. Nao 173/2020-119, č. 4235/2021 Sb. NSS, bod 40).

[6] Námitka podjatosti je z části odůvodněna postupem JUDr. Magdaleny Ježkové při rozhodování. Konkrétně se jedná o tvrzení, že neprovedla navrhané důkazy, neseznámila se s obsahem spisu, do rozsudků přebírá závěry žalovaného a rozhoduje odlišně oproti jiným soudcům v podobných věcech. K tomuto okruhu námitek může Nejvyšší správní soud toliko konstatovat, že v rámci řízení o námitce podjatosti nepřezkoumává a ani nemůže přezkoumat správnost věcného posouzení sporu krajským soudem. Tímto typem námitek se Nejvyšší správní soud může případně zabírat až v řízení o kasační stížnosti (pokud by je žalobkyně vznesla), neboť tyto námitky by směřovaly právě proti právnímu hodnocení krajského soudu. Ostatně Nejvyšší správní soud již v tomto sporu žalobkyni dříve přisvědčil, a rozsudkem z 27. 11. 2023, čj. 2 Afs 215/2023-56, zrušil rozsudek krajského soudu z 28. 4. 2023, čj. 31 Af 8/2018-241. Bude-li mít žalobkyně za to, že i nový rozsudek krajského soudu bude trpět jednou z vad podle § 103 odst. 1 s. ř. s., bude za splnění podmínek plynoucích z § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. moci opět podat kasační stížnost.

[7] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval tvrzeními, dle kterých vedla JUDr. Magdalena Ježková soudní jednání zaujatě ve prospěch žalovaného. Konkrétně žalobkyně namítla, že ji JUDr. Magdalena Ježková přerušovala v jejích vyjádřeních. Tuto námitku je nutno posoudit v kontextu celého posuzovaného soudního jednání. V průběhu ústního vyjádření žalobkyně, které započalo v čase 0:07, vyzvala JUDr. Magdalena Ježková v čase 0:24 žalobkyni, aby předložila důkazy, pokud je chce provést. Žalobkyně odpověděla, že krajský soud pravidelně odmítá provést důkazy navrhané žalobkyní. V čase 0:49 se JUDr. Magdalena Ježková žalobkyně dotázala, jaký je její odhad délky zbývajících částí jejího vyjádření. V čase 0:58 pak žalobkyně sporovala způsob, jakým krajský soud prováděl důkaz z notebooku žalobkyně, který navrhla. V čase 1:10 vytýkala krajskému soudu, že není na tento způsob provádění důkazů technicky připraven. V čase 1:22 pak žalobkyně upozornila krajský soud, že nevnímá obsah jejího ústního vyjádření a vyzvala soud, aby obsah tohoto vyjádření zopakoval.

pokračování

[8] Nejvyšší správní soud v minulosti dovodil, že i chování soudce v průběhu soudního jednání může vést k jeho vyloučení z projednávání a rozhodování ve věci. V usnesení z 13. 12. 2018, čj. Nao 164/2018-83, dovodil, že „*ačkoliv Nejvyššímu správnímu soudu při rozhodování o námitce podjatosti nepřisluší věcně přezkoumávat procesní postup soudce v řízení, formu jednání a způsob vystupování soudce ani celkový průběh ústního jednání, jsou tyto skutečnosti pro posouzení námitky podjatosti důležité. Na jejich základě si totiž soud může učinit náhled na vnější stránku nestrannosti, tj. posoudit, zda v projednávané věci existují objektivní okolnosti, které by mohly vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má určitý, nikoliv nezaujatý vztah k věci, účastníkům nebo jejich zástupcům ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s.*“ (bod 17 citovaného usnesení).

[9] Nejvyšší správní soud v bodě 32 výše citovaného usnesení rovněž uvedl: „*Je to především soudce, který má dbát o to, aby jednání soudu probíhalo důstojně a nerušeně. Přestože nepochybně i soudce je člověk z „masa a kostí“, se svými radostmi i starostmi, rozumem i citem, musí vždy usilovat o to, aby jeho chování a vystupování bylo v rovnováze, aby obsah a formu svých projevů, a zejména své emoce, zvládal a neprojevoval je způsobem, který objektivně nejen účastníkům řízení, ale jakémukoliv vnějšimu pozorovateli přinese pochybnosti o jeho nepodjatosti, a tedy o nestrannosti soudu.*“

[10] Nejvyšší správní soud má za to, že JUDr. Magdalena Ježková splnila výše popsané požadavky na to, jak by se soudce měl chovat při soudním jednání k přítomným osobám. JUDr. Magdalena Ježková dala žalobkyni více než 40 minut k tomu, aby přednesla svá stanoviska a případně k věci učinila důkazní návrhy. V čase 0:49 se pak žalobkyně logicky dotázala, jaký je její odhad délky zbývajících částí jejího vyjádření. Tento dotaz nelze považovat za přerušování vyjádření ve smyslu, že by žalobkyně již nemohla své vyjádření dokončit. Na tento jasný dotaz krajského soudu začala žalobkyně popisovat procesní historii tohoto řízení. V čase 0:58, kdy krajský soud prováděl navržený listinný důkaz z notebooku žalobkyně, začala žalobkyně zvyšovat hlas s tím, že tento důkaz provádí špatně. V čase 1:06 žalobkyně opět zvýšila na JUDr. Magdalenu Ježkovou hlas. Následně v čase 1:22 žalobkyně opět kritizuje soud, že ji nevnímá. V čase 1:37, kdy žalobkyně vznesla námitku podjatosti, ji JUDr. Magdalena Ježková poučila, že se jedná o její právo a umožnila jí, aby tuto námitku odůvodnila. Po odůvodnění odročila soudní jednání.

[11] Na základě výše popsaných stěžejních momentů, které vyplývají z nahrávky posuzovaného soudního jednání, musí Nejvyšší správní soud konstatovat, že JUDr. Magdalena Ježková poskytovala žalobkyni prostor k vyjádřením, provedla jí navržené důkazy a i přes určité emočně vypjatější momenty reagovala na její procesní námitky dostatečně klidně a profesionálně. Pokud žalobkyni přerušila, nečinila tak nijak svévolně, ale za účelem řádného vedení jednání. Také poskytla žalobkyni prostor, aby odůvodnila svoji námitku podjatosti a za tímto účelem odročila soudní jednání na dobu, než Nejvyšší správní soud o této námitce rozhodne. Nejvyšší správní soud tedy shledává, že by JUDr. Magdalena Ježková postupovala profesionálně a nevniesla do jednání pochybnosti o nestrannosti soudu, resp. plně umožnila žalobkyni uplatnit její procesní práva.

[12] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že okolnosti oznámené žalobkyní nevedou k vyloučení JUDr. Magdaleny Ježkové z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 31 Af 8/2018.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. května 2024

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu